

Dr Elaine Phillips, Wprowadzenie do studiów biblijnych,

Sesja 4, Studia Regionalne Izraela

© 2024 Elaine Phillips i Ted Hildebrandt

To jest dr Elaine Phillips podczas jej wykładu na temat wprowadzenia do studiów biblijnych. To jest sesja 4, Studia regionalne Izraela.

Cóż, w tym wykładzie przejdziemy do studiów regionalnych, po dokonaniu przeglądu, które właśnie zakończyliśmy w tym miejscu.

Przeprowadzimy serię badań regionalnych, a to pierwsze jest dość niezwykle. Jest to właściwie kluczowe dla całego naszego podejścia do tego, gdzie Bóg umieścił swój lud w tej ziemi. Chcę trochę porozmawiać o kolejności tego, co widzicie przed sobą w napisach, ponieważ zobaczycie, że zrobimy mały przekrój i to będzie idź, przynajmniej tak myślisz, ze wschodu na zachód.

W pierwszej kolejności zajmiemy się pustynią judejską, czyli obszarem cienia deszczowego. Następnie odejdziemy od tego punktu i przyjrzymy się górzystym terenom. A więc znowu, przesuając się ze wschodu na zachód.

Ale teraz zatrzymujesz się i mówisz: „Zaczekaj chwilę”. Myślałem, że Coastal Plain byłoby ostatnie w tym skandalu. Ale teraz zajmiemy się Równiną Przybrzeżną, ponieważ pomiędzy górzystym terenem a równiną przybrzeżną będzie Szefela. A to jest niezwykle ważne.

Mówiliśmy już o strefach buforowych w skali makro, ale pomyśl o Szefeli jako o strefie buforowej pomiędzy ludem Bożym w górach a siłami wroga. Pamiętacie Zachód? Pamiętacie tę historię o ludziach przybywających z Zachodu? W tym konkretnym przekroju będą to nasi zwykli mieszkańcy Filistynów. Kiedy więc patrzemy na te regiony, przesuując się ponownie ze wschodu na zachód, pomijamy Szefelę, zajmując się tym ostatnim.

Więc to właśnie robimy. Na początek krótka recenzja. Mówiliśmy o tej ziemi będącej poligonem doświadczalnym wiary.

Skupiliśmy się na tych rodzajach skał i gleby i starałem się podkreślić, że chociaż mogą nam się one wydawać nieco tajemnicze, są naprawdę ważne, aby zrozumieć, jak ludzie żyją na tym obszarze. Zatem gleba nawiewana przez wiatr jest glebą luźną, aluwialną, przemytą wodą. A potem mamy sekwencję miękkiego wapienia.

To jest nasz obszar Shephelah. Kreda pomiędzy Szefelą a twardymi wapiennymi wzgórzami. A potem wielkie brawa za właściwości twardego wapienia.

Wyższa wysokość, co oznacza, że pada więcej deszczu. Ma świetną glebę. Ma strome doliny w kształcie litery V i źródła.

Jeśli więc nie zrobisz nic więcej, jeśli chodzi o zrozumienie typów skał i gleby, to ostatnia rzecz, którą musisz wiedzieć. Teraz, jeśli chodzi o mapę, chcemy uzyskać pewne zrozumienie granic tego, gdzie znajduje się nasza dzika przyroda. A więc zakres mówienia o pustyni judzkiej.

To nie jest całość, tylko pustkowie judejskie. Pomyśl o tym jak o cieniu deszczu rozciągającym się od Jerycha, mniej więcej tutaj, aż do południowego krańca Morza Martwego. A jeśli potrafisz odczytać drobny druk na tej mapie, widzisz na niej napis Pustynia Judzka.

Za chwilę powiemy więcej o jego cechach. Przeglądając naszą geologię, większość z tego to kreda. Pamiętajcie, że to nie zostało zmyte, ponieważ erozja nie zachodzi tak intensywnie, ponieważ nie ma tak dużo deszczu.

Krzemień i margiel to twarde materiały zatopione w kredzie. Być może znasz krzemień, jeśli przeczytałeś narrację we wczesnej części Księgi Jozuego, gdzie, gdy są ponownie obrzezani, używają do tego krzemienia. Klif wychodzi właśnie tutaj; Ściana klifu będzie naszym twardym wapieniem.

Kreda to miejsce, w którym porusza się mój wskaźnik po pustyni judzkiej. Ale ponieważ nasz główny spadek sięga powierzchni Morza Martwego, mamy odsłoniętą ścianę klifu z twardego wapienia. Musimy pomyśleć o tym, jak ludzie podróżują.

Czy pamiętasz, jak rozmawialiśmy o konieczności posiadania grzbietu, aby na przykład dostać się z niskiego miejsca do wysokiego? Przyjrzyjmy się więc przede wszystkim trasom. Nawiasem mówiąc, właśnie zauważyłem w nawiasie, że mówimy o fundamentach geologicznych. Starałem się więc zachować na tej mapie, mapie regionalnej, niektóre z tych samych kolorów, które już widzieliście.

Po pierwsze, jeśli chodzi o trasę, ponieważ ludzie zawsze muszą podróżować, mamy coś, co będzie przebiegać z Jerycha w górę w kierunku Jerozolimy. Widzę, że wkładając strzałę, prawdopodobnie zezowałem, bo nie jest ona dokładnie we właściwym miejscu. To jest właśnie tam.

To jest nasze Jerycho do centralnego płaskowyżu Benjamina, to jest to, a potem Jerycho do Jerozolimy tutaj. Ten można by nieco rozszerzyć. Będę musiał to trochę poprawić.

Ale widzisz, co się dzieje tam, gdzie są te dwie czerwone strzałki. Nakładają się one na już czerwoną linię na mapie, a te czerwone linie wskazują trasy podróży. Zwłaszcza to pytanie będzie niezwykle ważne w miarę upływu czasu w naszym badaniu.

Ten aż do Jerozolimy jest również znaczący, ale drugorzędny. Pewnie jeśli chodzi o naszą dziczą, to tu jeszcze nie martwimy się o okolicę. Jeśli chodzi o naszą dziką przyrodę, miejscem, które chcemy zwrócić uwagę, jest Qumran, które znajduje się dokładnie w tym miejscu.

Ponieważ, jeśli Bóg pozwoli, poświęcimy cały wykład materiałom z Morza Martwego, a w szczególności Qumran, to wszystko, co teraz na ten temat powiemy. Mając na myśli południową część obszaru dzikiego, ta sekcja znajduje się właśnie tutaj. Zwróćmy uwagę na jedną główną trasę, która będzie przebiegać w tym miejscu. Co dziwne, mamy co najmniej jedną biblijną narrację, która będzie mówić o armiach przemieszczających się z tego obszaru w stronę wzgórz, które miały znaleźć, na pewno znajdą, ciągły grzbiet.

Pod moją czerwoną strzałką zobaczysz małą czerwoną linię, która rzeczywiście biegnie od miejsca znacznie poniżej poziomu morza aż do wzgórza. Więc trzymaj się tego. En Gedi, Betlejem, Via Toccoa.

Jeśli chodzi o nasze lokalizacje, mamy Masadę. Być może wiemy to z okresu Drugiej Świątyni. Powiedziawszy to, Masada, jedna z fortec Heroda Wielkiego, może być także Mitsudą, o której mowa w narracjach Samuela, i jest tam tłumaczona jako twierdza, ponieważ Dawid przebywa w Mitsudzie od czasu do czasu.

Może być ich więcej niż jeden, ale może to być ten. A potem jest En Gedi, kolejne imię, które pojawi się w odniesieniu do Dawida. Nie mamy tu zbyt wielu innych rzeczy do umieszczenia, bo pamiętajcie, dzicz to dzicz.

To cień deszczu. Nie jest to łatwe miejsce do życia. Porozmawiajmy trochę o historii, która ma miejsce w tym obszarze.

Jeśli chodzi o tę mapę, to, co już zauważyliśmy, to Qumran tutaj, En Gedi tutaj, Masada tam. To są trzy miejsca, które już zauważyliśmy i teraz mamy je na tej mapie topograficznej. Ogólnie rzecz biorąc, gdy myślimy o naszych narracjach biblijnych, pustynia to miejsce, przez które, ogólnie rzecz biorąc, się przeszło.

Ponieważ Izraelici zajmą się podbojem tej ziemi, udadzą się z Jerycha na tereny górskie i przez pustynię. O podboju porozmawiamy później. Jeśli nadarzy się okazja, aby podróżować z Moabu, który znajduje się tutaj, w Transjordanii, lub Edomu, który znajduje się na południowy wschód od południowego krańca Morza Martwego, czasami trzeba to zrobić, przechodząc tą trasą do miejsca En Gedi i dalej w górę trasa, którą właśnie zauważyliśmy wcześniej, prowadząca z Moabu i Edomu.

Może być na przykład tak, że gdy mamy naszą opowieść rozgrywającą się w Księdze Rut, być może ci ludzie, udając się z Betlejem do Moabu, mogli wybrać tę drogę. Jakkolwiek to zrobili, czy szli w tę, czy w tę stronę, musieli przejść przez pustynię, a następnie naszą drogę do Jerozolimy. Powiedziawszy to, jeśli chodzi o potrzebę prostego przedostania się przez ten obszar, są chwile, kiedy ludzie wycofują się na pustynię.

Zwykle chodzi o ucieczkę od czegoś groźnego. Teraz zagrożenie może mieć charakter fizyczny, jak w przypadku Saul ścigającego Dawida. David spędził tam trochę czasu.

En Gedi to imię kojarzone z czasem Dawida na pustyni. Podobnie jak Micuda, twierdza. Powiedziawszy to, Dawid, jak powiedziałem przed chwilą, próbuje uniknąć fizycznej zagłady ze strony Saula.

Ale mamy też ludzi, którzy założyli wspólnotę Qumran i którzy, jak się wydaje, widzieli w II wieku p.n.e. to, co działo się w Jerozolimie. A tak swoją drogą, to był bałagan. Zajmiemy się wieloma z tych kwestii, gdy będziemy mówić o Qumran i Zwojach znad Morza Martwego.

Oni jednak wycofali się na pustynię. Założyli wspólnotę Nowego Przymierza, głównie po to, aby uciec z Jerozolimy. Jednak Herod Wielki, który zbudował Masadę, jest tylko jedną z jego twierdz.

Ponieważ Herod Wielki, doskonale wiedząc, że nie wszyscy tak naprawdę go lubią, jeśli chodzi o członków jego królestwa, zbudował szereg dróg ucieczki. Na wypadek, gdyby musiał uciec z Jerozolimy, miał miejsce zwane Herodium. Zamierzam o tym porozmawiać za chwilę.

Miał Masadę. Miał tu fortecę zwaną Mecherus. Wszystkie miały być drogami ucieczki i bezpieczeństwa.

Jana Chrzciciela, czytając koniec pierwszego rozdziału Łukasza, widzimy, że Jan Chrzciciel dorastał na pustyni. Zauważamy również, że chrzcił w tym samym miejscu. Oto pustynia.

Oto rzeka Jordan. Jezus był kuszony na pustyni, a potem, w pewnym sensie, podążał za tym samym wzorcem społeczności Qumran. Kiedy ruch monastyczny naprawdę nabrał rozpędu w IV wieku naszej ery, częściowo ten impuls wynikał z tego, że Jerozolima, ponieważ imperium przeszło na chrześcijaństwo, Kościół w Jerozolimie stał się czymś zupełnie innym.

Wielu ludzi w zasadzie wycofuje się na pustynię i ucieka od bardziej miejskiego kontekstu kościelnego ze wszystkimi jego pokusami. Oto krótki przegląd historii i dzikiej przyrody. Tylko kilka zdjęć, żeby dać nam poczucie.

Są one szczególnie ważne, ponieważ często, w zależności od tego, gdzie w danym kraju mieszkasz lub w jakimkolwiek kraju, dzika przyroda może oznaczać jeziora, lasy, czarne niedźwiedzie i tym podobne. Dzika przyroda na obszarze, o którym mówimy, to właśnie to. To, co widzisz po lewej stronie, to miejsce zwane Wadi Urugot.

To jeden z nich. Zwróć uwagę na słowo wadi. Ogólnie rzecz biorąc, jest to ogromna rozpadlina, którą przez miliony lat woda i opady atmosferyczne spływały ze wzgórz na wschód.

Dział wodny jest taki, że wypływa na wschód przez ten suchy obszar i przecina ten ogromny, ogromny ciek wodny. Tak się składa, że jest tu wiosenna kopia zapasowa i dlatego mamy wodospad. Nazywa się Ukrytym Wodospadem w Wadi Urugot, który znajduje się po zachodniej stronie Morza Martwego.

A tutaj widać to z wyższego obszaru, patrząc w dół na niektóre małe ścieżki tutaj i patrząc na samo dno tego wadi, tego w zasadzie suchego koryta rzeki, chociaż jest wystarczająco dużo wody, aby utrzymać ten rodzaj roślinności. Nawiasem mówiąc, krótka uwaga: przed chwilą wspomnieliśmy o Saulu i Dawidzie w kontekście pustyni i ucieczki Dawida przed Saulem. Jest taki interesujący fragment w 1 Samuela 26, gdzie dochodzi do wymiany zdań między ludźmi Saula i ludźmi Dawida, ale nie mogą się dogadać, ponieważ prawdopodobnie niektórzy z nich stoją tutaj, a inni stoją tutaj i mogą wymieniać informacje w zakresie rozmów i komunikacji, ale nie ma mowy, aby ludzie Saula mogli dorównać ludziom Dawida w tym kontekście.

Oto mały widok na ten kawałek. Nawiasem mówiąc, Wadi Urugot znajduje się nieco na południe od miejsca, które zaznaczyliśmy na mapie o nazwie En Gedi i które byłoby w dużej mierze centralnym miejscem dla Dawida. Masada, stara antena, ale przydatna.

Mamy Heroda, który tak naprawdę, jak powiedziałem przed chwilą, uczynił tę miejscowość jedną ze swoich twierdz. Nie była to jednak prymitywna twierdza. Herod miał zachodni pałac, Herod miał północny pałac, Herod miał tutaj wszelkiego rodzaju fortyfikacje, wszystko, co moglibyśmy powiedzieć o Masadzie.

Niestety nie mamy czasu się tym zająć. Po śmierci Heroda panowało pewne zamieszkiwanie, sporadyczne dawanie i branie, aż do czasu, gdy żydowscy fanatycy, po zdobyciu Jerozolimy przez Rzymian w roku 70 n.e., niektórzy Żydzi uciekli z różnych miejsc w kraju, ale zwłaszcza Jerozolima przybyła do Masada, i to był ich ostatni, ostatni bastion przeciwko armii rzymskiej. Wspominam o tym tylko dlatego, że widać bardzo zniszczoną rampę oblężniczą, którą przejmowali Rzymianie.

Straszna opowieść, którą Józef Flawiusz opowiada nam ze wszystkimi krwawymi szczegółami, jak Józef Flawiusz, o naszych 960 obrońcach Masady, którzy byli tutaj i odebrali sobie życie, zamiast paść ofiarą Rzymian, gdy Rzymianie oblegali Masadę, a następnie zdołali się przedrzeć. Józef Flawiusz podaje nam wiele szczegółów na ten temat. Aby mieć trochę wyczucia, jest to najniższy poziom z trzech poziomów pałacu Heroda.

Nawet 2000 lat później można sobie wyobrazić, jak to było. Widzisz freski na ścianie. Widzicie architektów Heroda, którzy stworzyli coś, co wyglądało na karbowane kolumny.

Oczywiście były to po prostu bloki kamienne takie jak ten, ale pokryto je tynkiem, żeby wyglądały jak bardzo rzeźbione kolumny. Zatem Herod wcale nie oszczędzał, tworząc te rzeczy. Łaźnia, basen, nawet na górze w tej okolicy i wystarczy, że się na chwilę zatrzymasz.

To obszar cienia deszczu. Jak zdobyli wodę? Skąd oni mieli wodę do basenów, na litość boską? Cóż, doprowadzono go do akweduktu, a następnie pod platformą Masady wyryto liczbę cystern, jedna z nich była bardzo duża, a woda była doprowadzana do tej cysterny, a następnie z cysterny najwyraźniej miały osły, który przyniósł wodę do użytku. O Masadzie można powiedzieć dużo więcej, ale ze względu na czas zamierzamy udać się dalej do En-Gedi dalej na północ.

Wspominam o tym i pokazuję wam jego zdjęcie, nie dlatego, że jest to szczególnie biblijne. Być może pamiętacie powrót do naszego wykładu na temat okresów archeologicznych, które występowały w okresie chalkolitu przed wczesnym brązem, czyli przed epoką żelaza. Mówimy więc o okresie od 4000 do 3000 lat p.n.e., ale należy zauważyć, że mamy tu odcisk stopy świątyni i nie tylko odnaleziono odcisk tej świątyni, ale także bardzo interesującą skrzynkę z pięknymi, piękne, bardzo misterne berła i korony z miedzi i brązu i tym podobne.

A tak na marginesie, w tym miejscu, gdzie było źródło wody, przepraszam, że powinienem to powiedzieć, to jest słowo oznaczające wiosnę. Zatem w En-Gedi znajduje się źródło, a zatem osadnictwo sięga czasów chalkolitu. Było to także, jak już powiedzieliśmy, rozmawiając o naszych tekstach, miejsce, do którego David od czasu do czasu udawał się, a poniżej, gdzie jest źródło, znajduje się wodospad.

I znowu woda. Można zrozumieć, kiedy się na to patrzy i patrzy na otaczające go suche, jałowe obszary, dlaczego Dawid tak dużo pisze w Psalmach o wodzie i dlaczego pisze o skałach, skałach wyższych niż oko, ale ma tak wiele do zrobienia powiedzieć także o wodzie zawartej w tych cudownych Psalmach. Tylko szybkie spojrzenie, później znowu wracając do Qumran, ale to była nasza społeczność, która w drugim i pierwszym wieku p.n.e. opuściła Jerozolimę, przybyła tutaj, miała

niesamowitą społeczność zajmującą się zwojami i zwojami, które zostały wyprodukowane, to chyba nasz plakat, pocztówka z Qumran, bo to jaskinia czwarta.

Więcej do powiedzenia na ten temat. Jeśli chodzi o dziką przyrodę, oto jej szerszy obraz. Chcę powiedzieć na ten temat tylko dwie rzeczy.

Przede wszystkim wyobraźmy sobie Jezusa zmuszanego. Ewangelia Marka mówi nam, że po chrzcie Duch Święty wypędził go na pustynię i właśnie tam szatan powiedział: „Ja tylko kuszę cię, abys zamienił te kamienie w chleb”. Pomyślcie więc o tym w kategoriach kontrastu, jeśli wolicie, pomiędzy sceną z Księgi Rodzaju 3, gdzie Adam i Ewa mieli wszystko, co im zapewniono, towarzystwo, bujny ogród, dali się na to nabrać.

Jezus jest tutaj sam i jest kuszony, ale rzeczywiście zwyciężył. Drugą rzeczą, którą chcę, żebyście zauważyli, jest coś mniejszego, ale to jest na horyzoncie i teraz znajduje się pod moim zielonym wskaźnikiem, którym mam zamiar poruszyć, i widać mały guzek na tym horyzoncie. To wybrzuszenie znajduje się prawdopodobnie około 12 mil, czyli 10 mil na zachód od miejsca, w którym stoimy, robiąc to zdjęcie, ale to wybrzuszenie to Herodian.

Więc odwiedzimy to za chwilę, ale przypomnę też, jak powiedziałem wcześniej, Herod miał fortece, fortece, w których mógł bezpiecznie uciec, gdyby tego potrzebował, a Herodian był jednym z nich. i zauważcie, że nawet w swoim stanie 2000 lat po opuszczeniu, prawie 2000 lat, tam stoi, coś w rodzaju wartownika, trochę złowieszczy na horyzoncie aż z tego kierunku. Ruch monastyczny też ma o wiele więcej do powiedzenia na ten temat. Po prostu patrząc na inne wadi, okazuje się, że jest to Wadi Kilt, na zachód od Jerycha, a kościół św. Jerzego to klasztor.

To, co teraz widzicie, to konstrukcja, która z pewnością została odnowiona. Był to swego rodzaju bałagan od XVI do XIX wieku, ale znowu daje nam to pewien sens w kontekście całego tego ruchu monastycznego wycofującego się z Jerozolimy, żyjącego na pustyni. Mówi się, że w okresie największego rozkwitu ruchu monastycznego między IV a VI i VII wiekiem na tym obszarze żyło ponad 40 000 mnichów, a wadi rozbrzmiewały dźwiękami śpiewających nawet pieśni i tak dalej.

No cóż, zostawmy na razie pustynię. Pamiętajcie, że podróżujemy ze wschodu na zachód, docierając do wzgórz Judzkich. Jakby nie przypomniano ci wystarczająco, masz wrażenie, że powinniśmy o tym wiedzieć, prawda? To twardy wapień, Terra Rosa, źródła i świetne miejsce do życia.

Topografia, grzbiety, głębokie doliny, naturalne tarasy, dobre rzeczy. Podróż musi przebiegać po grani, albo trasa północ-południe, o której mówiliśmy, albo sporadyczne ciągłe granie ze wschodu na zachód prowadzące do niżej położonych

punktów. Rolnictwo, uprawa na naturalnych tarasach, mnóstwo drzew oliwnych, mnóstwo drzew oliwnych i mnóstwo winnic.

Bardziej odizolowani, proszę bardzo. Będzie to widoczne na tej samej mapie fundamentów geologicznych, abyśmy mogli zobaczyć, jak to jest. Zatem nasza czerwona strzałka wskazuje na Hebron, nazwę go Hevron i chcę, żebyście zwrócili uwagę na kilka rzeczy w związku z tym.

Po pierwsze, tutaj jest nasza dzika, kredowa okolica. Jeśli spojrzysz na Hevron, jest on dokładnie pod moim zielonym wskaźnikiem; zauważ, że mamy czerwoną trasę biegnącą w tę stronę, czerwoną trasę biegnącą w tę stronę, jedną biegnącą tu i tam, a następnie jeszcze jedną na północ. To węzeł.

Zauważ, że te naturalne trasy, te czerwone linie nie wyznaczają autostrad z XIX i XX wieku. To są naturalne trasy, które tam są, bo topografia im odpowiada. Dlatego staje się miastem schronienia, ponieważ jest jednym z tych miejsc, do których ludzie mogliby z łatwością uciec, gdyby musieli uciec przed Mścicielem Krwi w przypadku nieumyślnego spowodowania śmierci.

Było to zatem jedno z trzech miast schronienia położonych na zachód od Rift Valley. Była także pierwszą stolicą Dawida, kiedy ustanawiał swoje królestwo przez pierwsze siedem lat, panował z Hevronu. Znowu dobry powód, centrum, środkowa część plemienia Judy.

Plemię Judy było mu to dłużne i zobaczymy, jak to zadziała, gdy będziemy mówić o Negewie. Jest tylko kilka dodatkowych miast, które chcielibyśmy tutaj zanotować: Betlejem i Herodian oraz Tekoa. Czy są inni? Tak, jestem pewien, że tak, ale dla naszych celów zwróćmy uwagę na lokalizację Betlejem, które znajduje się na południe od Jerozolimy.

Mam Betlejem i Herodian razem, ponieważ będzie koniunkcja, o której chcę za chwilę porozmawiać pod względem znaczenia obu, ale potem chcemy również zwrócić uwagę na Tekoa. Rzecz w tym, że znamy Betlejem, ponieważ Micheasz 5.2 już mówi, że będzie władca, którego początki będą od dawna, od zawsze i narodzi się w Betlejem. Kiedy ci Mędracy przybyli ze wschodu i przybyli do Jerozolimy, powiedziano im: Micheasz 5,2: Betlejem.

Tam narodził się Dawid, tam miał się urodzić syn Dawida. Czy to nie interesujące, że Betlejem leży dokładnie w cieniu Heroda? Za chwilę zobaczycie tego zdjęcie, które naprawdę to wyjaśni. Herod zdecydował się zbudować jedyną fortecę, którą nazwał swoim imieniem.

Te inne fortece z pewnością robią wrażenie, ale jedyną fortecę, którą nazwał swoim imieniem, zbudował tuż obok miasta Dawida. Niektórzy uważają, że jest to coś w

rodzaju może, może, być może, ale niektórzy uważają, że być może Herod był wystarczająco świadomy tej biblijnej tradycji. Jest królem żydowskim, ale oczywiście jest trochę mianowanym Idumejczykiem, mianowanym przez rzymski senat królem żydowskim.

Niektórzy uważają, że zbudował tam Herodiana, aby wysunąć dla siebie mesjańskie roszczenia, powiedzieć, że jest synem Dawida. Jeśli chcesz trochę to prześledzić, taką propozycję przedstawił archeolog imieniem Jody Magnus i wydaje się ona interesująca, ponieważ jest to ogromna, znacząca i główna forteca Heroda Wielkiego. Za chwilę znów przyjrzymy się jego zdjęciom.

Tekoa, które możesz zobaczyć, stojąc w Herodianie, możesz spojrzeć na południe i możesz zobaczyć to miejsce zwane Tekoa, i myślisz: więc dlaczego to jest ważne? Cóż, to ważne, bo mamy Amosa. Amos jest pasterzem z Tekoa. Amos jest chłopcem z Południa.

Amos mówi, że jest nie tylko pasterzem, ale także pielęgnuje sykomory figowe, a Amos był prorokiem, który został wezwany, aby na tym etapie gry przedostać się na nieco wrogie terytorium. To jest obecnie południowe królestwo za czasów Amosa. Oto północne królestwo.

Ma iść i wygłaszać wymówienie w Betel, a kiedy kapłan w Betel mówi: wynoś się stąd i idź do domu, Amos przedstawia się, a te dwie identyfikacja powołaniowa, którą ci przed chwilą podałem, są naprawdę interesujące, ponieważ mówi, dlatego Mówię o tym wszystkim – mówi – jestem pasterzem owiec. Cóż, tutaj to się sprawdza. To miejsce, w którym jest mnóstwo stad owiec.

Poruszają się. Są pół-koczowniczy. W zależności od opadów, w zależności od trawy, mogą się przemieszczać, ale mówi też, że uprawiam figowce jaworowe.

Cóż, kiedy już zobaczysz ten obszar, pomyślisz sobie: nie, prawdopodobnie nie sykomory figowe. Właściwie rosną tu trochę bardziej. Wniosek.

Amos był prawdopodobnie pracownikiem migrującym. Gdy zrobiło się sucho, przeniósł swoje stada z tego obszaru do miejsc, gdzie było trochę więcej miejsca dla stad do wypasu, ale mógł też zarobić trochę pieniędzy na boku, trochę szekli i czegokolwiek, pielęgnując sykomory figowe, co, jak rozumiem, nie było łatwe, aby poradzić sobie z figami. Każda pojedyncza figa w procesie jej uprawy musiała zostać nacięta.

Może to właśnie robił. Niełatwa praca. Cóż, oto kilka powiązań historycznych w miarę naszej podróży.

O niektórych z nich już wspominałem. Hebron, czyli Hebron, był tam, gdzie był Abraham, gdy miał trzech znaczących gości i okazał im gościnność. W rezultacie w następnym rozdziale macie zamiar udać się do Sodomy i Gomory i zniszczyć te miasta. Abraham kupił także ziemię w tej okolicy, aby pochować swoją żonę Sarę.

Wspominaliśmy już, że było to miasto schronienia i pierwsza stolica Dawida, a naszym ostatnim wskaźnikiem jest to, że Absalom, syn Dawida, i cała ta kwestia sukcesji jest interesująca w kontekście synów, ale Absalom, trzeci syn Dawida, kiedy dokonuje własnego wojskowego zamachu stanu, Dawid oczywiście rządzi w Jerozolimie już od dłuższego czasu, ale Absalom udaje się do Hebronu. Jest to oświadczenie, że ogłosi się tam królem. Wspominałem o Betlejem w kontekście Micheasza 5-2, ale chcę po prostu zwrócić uwagę na fakt, że Samuel uda się do Betlejem, aby namaścić Dawida.

Teraz wrócę do tego później. Tutaj tylko o tym wspominaamy. Wrócimy do tego później.

Herodian, już o tym wspomnieliśmy, i Tekoa, myślę, że już to mamy. Jeszcze tylko kilka zdjęć, zanim przejdziemy dalej. Ten jest pomocny w dwóch sprawach.

Przede wszystkim widać naturalne tarasy. Kiedy rozmawialiśmy o geologii i składzie twardego wapienia, było tak, że jeśli masz wodę, masz drzewa i korzenie drzew, itd., ten wapień pęknie, a kiedy zostanie ułożony w tych poziomych rzeczach, a Antykliny zachowały w tym obszarze ładne poziome płaszczyzny ściółki, nie pozostaje tak, gdy dotrzemy dalej na zachód, ale tutaj widać naturalne tarasy i czyż nie jest to piękne? To są drzewa oliwne. Idealne miejsca do uprawy tych cudownych małych, cóż, nazywam je skrzynkami na okna na zboczach gór, jeśli chcesz.

Drugą rzeczą, którą należy zauważyć, jest to, że nowoczesna droga robi prawie to samo, co starożytna droga, biegnąc wzdłuż grzbietu w kierunku północ-południe. A więc tarasy i trasa, jeśli wolicie. To zdjęcie jest interesujące z pewnych powodów politycznych.

Właściwie zostało zrobione w 1992 roku, kiedy nie było zbyt dobrze chodzić do Betlejem. Patrzący na części Betlejem trochę tu i trochę tutaj. Staliśmy na południe od Jerozolimy, w miejscu zwanym Ramat Rechel, właściwie patrząc na pozostałości współczesnych okopów i fortyfikacji wojskowych, ale powód, dla którego wam to pokazałem, wcale nie jest taki.

To patrzeć na naszego Herodiana. Na wcześniejszym slajdzie widzieliśmy Herodiana od wschodu. Tutaj widzimy go od północy, a tam znowu wznosi się dokładnie tam, ale chcę, żebyście zobaczyli go teraz w zestawieniu z Małym Miastem Betlejemskim.

Pomyśl, jak by to było, ponieważ w I wieku Betlejem nie byłoby tym samym miejscem, czym jest teraz pod względem wielkości. Byłoby to małe miasteczko, ale oto oni, żyjący w cieniu potwornej fortecy Heroda. Za chwilę zobaczymy rekonstrukcję, a oni będą musieli żyć w cieniu tego znaku dominacji Rzymu i dominacji Heroda, a potem oczywiście będzie jeszcze gorzej, gdy postanowi wymordować niewinnych Betlejem.

Tutaj robi się trochę bliżej i musisz zobaczyć kilka rzeczy, które musimy zobaczyć tutaj; Inżynierowie Heroda nie tylko zbudowali fortecę. Posiadały całą zabudowę pałacową. To wszystko jest częścią Heroda, potwornej budowli dookoła, basenów, pałaców i tak dalej, pozostałości wokół samej fortecy, która jest tutaj.

Kolejną interesującą rzeczą jest to, co tu widzicie, czyli nowoczesny sposób dostępu do tego. Właściwie można tu zaparkować samochód i wejść na górę. Kiedy inżynierowie i architekci Heroda to budowali, mieli wzgórze, które prawdopodobnie kończyło się właśnie w tym miejscu.

Zdjęli stąd kolejne górskie wzgórze, zburzyli je i przewieźli, aby zbudować fortecę. Oczywiście oryginał szedł znacznie wyżej i skakał prosto w górę i w dół. To coś w rodzaju opowieści.

Zwróć uwagę na ten kąt. To coś, co spada od 2000 lat. Oto wnętrze.

To właściwie stary slajd. Nastąpiły pewne zmiany. Ten podoba mi się bardziej, ponieważ nie widać wszystkich struktur płót na nad niektórymi z tych rzeczy, ale można wyczuć niektóre lokalizacje.

Miał tam małą łaźnię rzymską. Tutaj, tuż obok zdjęcia, znajduje się tak zwana twierdza, ogromna wieża. Tam, właśnie tutaj, jest dostęp z całego szeregu podziemnych tuneli, z których później korzystali głównie fanatycy, którzy przejęli ten obszar, tak jak opanowali obszar Masady.

Była to jedna z jego sal przyjęć, później zamieniona na synagogę, gdy po śmierci Heroda przejęli ją żydowscy fanatycy. Ale teraz spójrz na to. Na podstawie ruin, które upadły i gruzu znajdującego się poniżej, sugeruje się rekonstrukcję.

Więc właśnie zobaczyliśmy tutaj otwartą przestrzeń. Mielibyśmy mur kazamatowy, podwójny mur, wokół niego podwójną fortecę z czterema wieżami i tę najbardziej potworną wieżę. W ciągu ostatnich, och, nie wiem, spójrzmy, od 2007 roku do chwili obecnej, przez ostatnie 12 lat, było wiele zamieszania wokół rzekomego odkrycia mauzoleum Heroda, miejsca pochówku, które, jak sądzono, , kiedy po raz pierwszy znaleźli tę niezwyklej platformę i znajdujący się na niej roztrzaskany sarkofag, mogło być miejscem pochówku Heroda.

Nie zamierzam się wgłębiać w tę kwestię, ponieważ nadal istnieje spór. Niektórzy uważają, że może rzeczywiście został pochowany w tej wielkiej wieży obronnej. Obecnie można zobaczyć, gdzie archeolodzy pracują nad odkryciem pierwotnego wpisu do Herodiana.

Kiedy czytamy Józefa Flawiusza, wiemy, że Herod po swojej śmierci był prowadzony w wielkiej procesji pogrzebowej przez całą drogę z Jerycha, gdzie wstał i umarł, aż do Herodiana. Więc gdzieś jest tu pochowany. W porządku.

Obraz winnicy. Widzieliśmy to już, gdy widzieliśmy plony ziemi i wieżę strażniczą. Strażnica jest niezwykle ważna, ponieważ oczywiście musieli uważać, aby obce istoty zwierzęce lub wrogie siły nie przybyły i nie kradły rzeczy z pól, czymkolwiek one były.

W porządku. Łączenie terenów górskich i kierowanie się na zachód. Jak powiedziałem, musisz znaleźć jakąś trasę, która zabierze cię z tego wzniesienia w górach.

Nawiasem mówiąc, wzniesienie na Szewronie jest wyższe niż w Jerozolimie, więc prawdopodobnie wynosi około 2600 stóp. Muszę zejść przez zachodnie zbocza wzgórz na przybrzeżną równinę. Mówiliśmy już o Rzymianach, którzy stworzyli dość znaczący system dróg.

Rozmawialiśmy o nich w związku z naszymi znacznikami mil, ale tutaj widzimy rzymską drogę faktycznie wykutą w skale. I bardzo fajnie, bo wchodząc po zboczu nie chcesz się na nim poślizgnąć, więc tutaj zrobili kroki. Jest to obszar położony nieco na zachód od Betlejem, na tak zwanym grzbiecie Khusan, i jest to trasa, która, przepraszam, to grań i trasa, która biegnie ze wschodu na zachód i prowadzi nas z tego górzystego obszaru w dół.

OK, jak powiedziałem, kiedy się przedstawialiśmy, na razie pomijamy Szefelę i po prostu zajmujemy się trochę samą Równiną Filistyńską. Oto nasza równina przybrzeżna, nasze granice równiny przybrzeżnej, rzeka Yarkone, prawda? To jest ten obszar. Mówiliśmy o piasku, glebach aluwialnych, grzbietach Kurkar i tym zwapnionym piaskowcu.

W starożytności było tu mnóstwo bagien. Wydmy też nie są zbyt dobre na spacer i podróże. Tylko zauważ, że nie masz tu dróg.

W starożytności Twoja droga będzie obejmowała wschodni kraniec gleb aluwialnych, tuż przed dotarciem do niskich wzgórz lub tuż obok miejsc, w których znajdowały się grzbiety. Dobra zabawa. Miasta warte uwagi.

To miasto, z którym będziemy robić dużo więcej później. To A oznacza Afek. Jest tu znak wskazujący Aszdod, który jest dość blisko samego wybrzeża.

Mamy G jak Gath i E jak Ekron. Są to trzy z naszych głównych miast filistyńskich, włączając w to filistyńskie Pentapolis. Kiedy czytacie o przeniesieniu Arki Przymierza z powrotem z tych trzech miast: Aszdodu, Gat i Ekronu, gdzie skradziona Arka Przymierza leżała przez jakiś czas i wyrządziła tak duże szkody, że Filistyni postanowili ją odesłać .

To są trzy miasta tutaj. Południe, zamierzamy przenieść się w ten obszar tutaj. Naszą południową granicę będzie stanowić cała grupa połączonych ze sobą wadi, wadi basur.

Odwadnia dużą część północnego Synaju. Duża część naszej gleby będzie, ponieważ jest tak sucha, ta gleba. Więc możecie to zobaczyć tam i trochę naszych aluwialnych rzeczy tutaj.

Wymień trzy miasta filistyńskie, które znajdują się w północnej części Równiny Filistyńskiej. Powtarzam, byli to Aszdod, Gat i Ekron. Na południu mamy jeszcze dwa, na które warto zwrócić uwagę.

Jednym z nich będzie Aszkelon. Widziałem to zdjęcie w poprzedniej prezentacji. A Gat, przepraszam, Gaza jest tutaj.

Zatem Gaza, Aszkelon, Aszdod dalej na północ, Ekron i Gat w głębi lądu. Pięć miast filistyńskich. A więc trochę o naszej historii.

Okres sędziów, Samson. Samson jest, jak wiadomo, tymi narracjami; Zachęcam do ich przeczytania. Są fascynujące.

Samson jest nieustannie zmuszony udać się do tej bardziej kosmopolitycznej kultury. Najpierw udaje się do miejsca zwanego Timna. Potem wyrusza do Aszkelonu, głównie po to, żeby zabić kilku ludzi i zdobyć trochę ubrań.

Następnie udaje się do Gazy. Jest więc osobą, która w swoim sercu i umyśle jest uwięziona przez kulturę filistyńską, ale Bóg się tym posługuje. Egipcjanie również zamierzają przenieść się na ten obszar.

Miasta te są wspomniane nie tylko w okresie przejścia do monarchii czy okresu Sędziów. Nawiasem mówiąc, przejście do monarchii jest prawdopodobnie najlepiej ujęte w tej narracji, o której właśnie mówiłem, w kontekście zdobycia Arki Przymierza i jej powrotu do Izraela. Ale Zachariasz wspomni także o niektórych z tych miast w rozdziale 9. Następnie, kiedy dotrzemy do Nowego Testamentu, mamy Azotus, greckie tłumaczenie hebrajskiego słowa Ashtod z 8 rozdziału Dziejów Apostolskich, co jest interesujące, ponieważ opowiada o etiopskim eunuchu, którego Filip spotyka w drodze powrotnej do domu.

Ta rzymska droga, którą pokazałem wam wcześniej, jest interesującą rzeczą do wykorzystania w nauczaniu tej narracji. No cóż, w każdym razie tylko kilka zdjęć tego, a potem przejdziemy do naszego kluczowego miejsca, czyli do Szefeli. Fascynująca archeologia przeprowadzona w Aszkelonie.

Można nad tym spędzić ponad godzinę. Średni brąz. Pamiętacie średni brąz? Mówimy długo, około 2000 roku p.n.e., aż do około 1550 roku, a więc wcześniej.

Ale zwróć uwagę na rozmiar całej tej konstrukcji, kiedy ją wykopywali. Mamy nie tylko obszar bramy, którego kanał ma co najmniej 20 stóp długości, ale tutaj znajduje się konstrukcja obronna, mur, który nazywa się lodowcem, bardzo, bardzo ufortyfikowany jak na to miasto. Co ciekawe, kiedy go odkopano, oto w tym bardzo mocnym murze obronnym z okresu średniego brązu wbudowano w niego późniejszą konstrukcję, może coś w rodzaju małej świątyni, w której znaleziono urnę z maleńkim małym srebrny ciele.

Jest to prawdopodobnie najstynniejsze znalezisko Aszkelonu pod względem archeologicznym. Co ciekawe, dla tych z Was, którzy lubią rzucać nazwiskami, mówiłem o Jimie Monsonie wiele razy ze względu na jego znaczenie w całej dyscyplinie geografii historycznej, geografii biblijnej. Ale jego syn brał udział w wykopaliskach w Aszkelonie, kiedy odkryto to małe srebrne ciele, więc to też była niezła zabawa.

OK, do tej pory patrzyliśmy na pustynię, tereny górzyste, równinę filistyńską, a teraz patrzemy na Szefelę Judy pomiędzy równiną filistyńską a górami. To nasza strefa buforowa. Zajmijmy się więc najpierw naszą geologią.

Swoją drogą, powiem Ci, że jeśli masz teraz jakieś problemy ze mną, to przede wszystkim jesteś zmęczony i trochę to nie ma sensu, ukradnę Ci Doktor Paul Wright ma swoje określenie na zrozumienie Szefeli, ponieważ mówi: pomyśl o starym westernie, a w starym westernie zawsze masz małe miasteczko, w którym jest bar, a w barze jest bójka, która zaczyna się i kończy wpada przez drzwi do baru, a te drzwi są podwójne. Otwierają się i bitwa wychodzi na ulicę, a potem walka trwa tam przez jakiś czas, a potem te siły stają się trochę silniejsze. Wpadli z powrotem do baru, a drzwi opadły w tamtą stronę.

Mówi, że należy myśleć o Szefeli jak o drzwiach do barów, przez które na przykład Filistyni są silniejsi, przedostają się przez nie, udając się na wschód. Jeśli Izraelici będą silniejsi, przedarą się na zachód. To nasze małe doliny, które tak się składa, że są dolinami ze wschodu na zachód, przecinającymi Szefelę, są tego bardzo przyczyną, zwróć uwagę na doliny ze wschodu na zachód, w dużej mierze drogi inwazji z Równiny Filistyńskiej do kraju lub środki ekspansji z kraju na zewnątrz, które zdarzało się czasami.

Tak więc, jeśli chodzi o topografię i osadnictwo, gleby słabsze, ale wiesz co, dostępne rzeczy i oto nasza prawdziwa atrakcja, doliny, drogi inwazji na wzgórza. Jak powiedziałem, było kilku dobrych królów, przychodzi na myśl Uzzjasz, którzy faktycznie poszli w innym kierunku, ale nie zdarzało się to zbyt często. W porządku, jeśli spojrzysz na tę konkretną mapę, zauważymy, że ją widzieliśmy, kiedy skupialiśmy się na dziczy.

Oto górzysty kraj. Spójrz tutaj, na dół. Ups, nie chciałem tego robić tak szybko.

Tu jest. Tutaj widzicie Szefelę i znowu bardzo niskie wzgórza. Byliśmy na równinie przybrzeżnej.

Przyjrzeliliśmy się Gat i Ekronowi, przylegającym do krawędzi naszej Szefeli, ale oto nasz główny obszar. Będziemy mówić o dolinach przecinających Szefelę, o dolinach ze wschodu na zachód, będziemy mówić o głównych miastach i spróbujemy umiejscowić kilka wydarzeń historycznych, z pewnością nie wszystkich do tego regionu. Najpierw doliny, a teraz nasza uproszczona mapa.

Nie jestem pewien, jak dobrze widać te notatki zapisane tutaj, więc umieściłem je również na marginesie. Oto Dolina Ayalon. Wymawia się je jako Ayalon, mimo że w większości tekstów będzie mowa o Ajalon.

Dolina Ayalon jest właśnie tutaj. Główne miasto, Gezer, stoi tam, gdzie jest G. Każdy, kto przybędzie z naszego przybrzeżnego obszaru równiny, pomyśli, że jest kosmopolityczny, myśli o siłach wroga, myśli o chęci inwazji, jeśli chce dostać się na ten obszar, który znajduje się na północ od Jerozolimy, z którym zajmiemy się dużo później, oni zamierzamy przejść przez Dolinę Ayalon.

Dolina Ayalon również będzie miała znaczenie w podboju, ponieważ Jozue i Izraelici będą ścigać swoich wrogów w tym kierunku, więc jest to ważna dolina. Następny jedzie na południe, Sorek. To jest tutaj.

Jedną rzeczą do przemyślenia jest to, że dolina Sorek w Szefeli jest szeroką doliną. Możesz łatwo pójść w tym kierunku. Można dotrzeć z, powiedzmy, Ekronu, przez Timnę, aż do Beit Szemesz.

To jest tutaj. To jest Zora i Esztaol, to terytorium Samsona. Dolina łatwa do przejścia ze względu na charakter geologiczny.

Czy to nie jest zabawne? Geologia na coś się liczy. Jednakże, gdy dojdiesz do punktu, w którym odsłonięte są twarde wapienne wzgórza, jest to nasza naturalna obrona. To są nasze strome doliny w kształcie litery V.

Kilka wykładów temu powiedziałem, że na zachód od Jerozolimy istnieje naturalny system obronny wbudowany w położenie geograficzne, w topografię, właśnie tutaj. Zatem łatwy dostęp tak daleko, nie dalej. Tak, Filistyni docierają tak daleko.

Poza tym będzie trudniej. Czy robią to od czasu do czasu? Czasami są w Dolinie Rephaim, która jest tutaj, ale niezbyt często.

OK, pracuję z północy na południe, Ailon, Sorek. Następną z nich jest Dolina Elah. To chyba obok Sorka.

Ci dwaj prawdopodobnie mają jednakową rangę pod względem wysokiego statusu, ponieważ w dolinie Ela rzeczywiście mamy do czynienia z incydentem z Dawidem i Goliatem. Azekah, to A, tam. Gath, tutaj.

Soko, tam. Filistyni rozbili obóz pomiędzy Soko i Azeką. Mają oko na to, co się tutaj dzieje.

Saul i Izraelici zebrali się dokładnie tam, gdzie znajduje się ten mały znak konfrontacji. Betlejem z ojcem Dawida na wzgórzu, drżące na myśl o wkroczeniu armii filistyńskiej. Można więc w pewnym sensie zobaczyć, jak rozwinie się ta narracja.

1 Samuela 17, możesz przeczytać wszystko na ten temat i dowiedzieć się, jak rozwinie się to w tym kontekście. Idąc dalej na południe, mamy dolinę Beit Guvrin, a ty drapiesz się po głowie i mówisz: „Zaczekaj chwilę, gdzie to jest w tekście biblijnym?” Cóż, imię to nie pojawia się w tekście biblijnym, ale Moresheth tak. To jest M tutaj.

Mamy proroka z Moreszet; ma na imię Micheasz. W Księdze Micheasza wspomniano o Moreszet, podobnie jak o Moreszet Gat, położonym nieco dalej na północ. Tylko uwaga: Micheasz z Moreszet jest rówieśnikiem Izajasza z Jerozolimy.

Jerozolima jest stolicą. Micah jest za obwodnicą. Micah jest na pierwszej linii frontu.

Micheasz znajduje się w trudnym położeniu, ponieważ Izajasz i Micheasz żyją w momencie, gdy Asyryjczycy przeszli tym głównym międzynarodowym szlakiem, i radzą sobie najlepiej, jak potrafią; za chwilę dotrzemy do Lakisz, żeby przez tylne południowe drzwi dostać się na wzgórze i do Jerozolimy. Oto niektóre wydarzenia. Najpierw jest podbój południa.

Powtórz tylko to, co powiedziałem przed chwilą. Możesz przeczytać Księgę Jozuego 9 i 10, a ponieważ Izraelici połączyli siły z Gibeonitami, o pierwszej części tej narracji porozmawiamy w innym wykładzie, kiedy osiągną przewagę i pokonają swoich wrogów, wycofują się i zdobędą kilka z tych miast. Yarmouth, Hebron, Azeka.

W tym rejonie mają miejsce także eskapady Samsona. Dolina Sorek jest dla Samsona szczególnie ważna. Beit Szemesz, Zorach, Eszterol, Timna – to wszystko się liczy.

Jeszcze o tym nie wspomniałem, ale w północnej części Szefeli jest miejsce, gdzie Dan pierwotnie otrzymał dziedzictwo plemienne. Niektórzy z nich wyemigrują i wyemigrują do miasta na północy, które będzie nazywane Dan, ale należy pamiętać, że pierwotnie ich dziedzictwem plemiennym była północna Szefela. Wspomniałem już o tym, że kiedy Arka Przymierza wyrządziła poważne szkody filistyńskim miastom Aszdod, Ekron i Gat, została odesłana na terytorium Izraelitów i odesłana została na wozie ciągnięte przez krowy.

Być może pamiętacie tę narrację. To zadziało w Dolinie Sorek. To Dolina Sorka, bo znowu szeroka itd., itd.

Nie tak mieli to zrobić, ale Filistyni nie wiedzieli lepiej. Arka nie przewróciła wózka, jak miało to miejsce później w kolejnej narracji. O Dawidzie i Goliacie już wspomnieliśmy, a warto zauważyć, że zarówno Salomon, jak i jego syn Roboam znali ten obszar i jego znaczenie w zakresie obrony ludzi zamieszkujących góryste tereny, zwłaszcza Jerozolimę, ale także innych.

Zatem Salomon w 1 Królów 9:15 wzmacnia Gezer, kluczowe miasto na zachodnim krańcu doliny Aylon. Roboam pójdzie w ślady Salomona i utworzy pierścień twierdz obronnych, z których część znajduje się w rejonie Szefeli. Niektóre z nich znajdują się dalej na południe, a niektóre na południowy wschód, ale warto to również zauważyć.

Przed chwilą wspomniałem Micheasza, Micheasza, który mieszkał w Moresza, i wspomniałem, że żył wraz z Izajaszem w czasie najazdu asyryjskiego. Władcą asyryjskim był wówczas Sennacheryb, a Sennacheryb przebiegł całą Równinę Filistyńską, a następnie próbował przedostać się przez kolejną piątą dolinę. Nie zaznaczyłem tego na mapie, bo nie było tego na mapie, którą wam pokazałem, ale jest to Dolina Lachisz prowadząca do miejsca zwanego Lach-ish lub Lachish.

Pokażę wam kilka zdjęć, bo Lake-ish czy Lachish to niezwykle ważne miejsca. W tekście biblijnym nie czytamy o tym zbyt wiele. Rzeczywiście o tym czytamy, ale zostało to wykazane na podstawie archeologii przeprowadzonej na miejscu, a także faktu, że Sennacheryb, niech będzie błogosławione jego serce, jeśli mogę tak powiedzieć, był tak dumny z tego, co zrobił Lakiszowi, że kiedy wrócił do domu, do Niniwy, stworzył całą kamienną płaskorzeźbę przedstawiającą jego podbój Lakisz i właściwie napisy na niej, które dokładnie nam mówią, co się działo.

Można więc połączyć to z odrobiną archeologii i tekstem biblijnym, który ma związek z Ezechiaszem również w tym szczególnym czasie. Cóż, żeby zobaczyć kilka zdjęć niektórych rzeczy, o których mówiliśmy, znowu tu jesteśmy. Jeśli zamierzasz ponownie przypomnieć sobie tę mapę, stoimy na Azece.

Patrzemy z zachodu na wschód. Dolina Ela robi tu niezłą robotę. A oto Socoh, coś w rodzaju gołego wzgórza.

Jest napisane, że Filistyni obozowali pomiędzy Soko i Azeką. Oto oni, gotowi do marszu w stronę wzgórz. Tutaj jest górzysty kraj.

Siły Saula spadły. Prawdopodobnie obozują mniej więcej w miejscu, gdzie znajduje się ten bardzo przydatny dysk. A potem Dawid zostanie wysłany przez swego ojca, aby zaopatrzyć braci, którzy są w armii Saula.

Ale David oczywiście zrobi o wiele więcej. Wspomniała narracja rozgrywająca się w tym kontekście.

Chcę spędzić tylko trochę czasu, ponieważ rozmawialiśmy o chronologii wysokiej i dolnej.

Wspomniałem o tym miejscu w Szefeli, które jest naprawdę blisko. Tak więc, dla sprawdzenia, ma dwie bramy, potężny mur kazamat, II epokę żelaza, ufortyfikowane miasto, tutaj jest, scentralizowana organizacja polityczna. A dzieje się to prawdopodobnie tuż przed czasami Dawida, ponieważ tam się znajduje.

I myślisz: więc dlaczego poruszasz to wszystko właśnie teraz? Cóż, poruszam tę kwestię tylko dlatego, że Izraelici ścigali Filistynów po tym, jak Dawid skończył z Goliatem, co jest narracją samą w sobie i fascynującą, ale mówi, że Filistyni biegli drogą, a Izraelici ich ścigali do Shaarayima. I myślisz sobie: tak? Cóż, hebrajskie słowo Shaar oznacza bramę. Zakończenie na nim, ayim, oznacza dwie bramy.

Shaarayim oznacza dwie bramy. Większość miast je miała, ale w tym konkretnym miejscu arabska nazwa to Khirbet, co oznacza ruinę, Khirbet Qeiyafa, czyli ruinę Qeiyafa. To miejsce mogłoby być biblijnym Shaarayim, ponieważ jak widzieliście na poprzednim slajdzie, koparki znalazły dwie bramy.

Być może zatem bitwa toczy się tutaj, gdzieś w rejonie tego konkretnego dysku satelitarnego, Izraelici ścigają Filistynów przez Shaarayim, być może położone w tym kontekście, a następnie dalej do Ekronu za Azeką i Gat, także za Azeką. Nie musimy się martwić tą archeologią; po prostu zauważ, że tak jest. Znalezione tam także, oprócz dwóch bram, bardzo ciekawy ostrakon. Cóż, w Prawach Shefei, gdzie znaleźliśmy te rzymskie kamienie milowe, których zdjęcia pokazywałem wam wcześniej.

Maresha była fascynującym miastem, szczególnie w okresie międzytestamentowym, w którym tłoczyły się oliwy. Jest to interesujące z wielu powodów. Powiem po prostu, że te jaskinie są zbudowane przez człowieka, bo to jest materiał na gips.

Wykopali je, wynieśli cały ten sprzęt i cysterny gipsowe. Tym, na czym naprawdę chcemy się skupić przed zamknięciem, co nie potrwa długo, jest Lachish. Strzałka wskazuje obszar bramy.

Powtórzę jeszcze raz: to miasto jest niezwykle ważne. To właśnie to miasto przechwalał się Sennacheryb. To miasto jest południowo-wschodnią bramą do obszaru, który zamieszkiwał lud Boży, a tutaj znajduje się brama do samego miasta.

Długa rampa prowadząca do tej bramy. Kiedy Asyryjczycy go oblegali, zbudowali tu własną rampę oblężniczą. Izraelici zbudowali tam rampę przeciwną.

Dzieje się mnóstwo ciekawych rzeczy. Muszę powiedzieć, że skupimy się nieco bardziej na obszarze naszej bramy. Widzisz, jesteśmy coraz bliżej i to, co mamy, to właściwie obszar podwójnej bramy.

Oto brama taka, jaka istniała w czasach izraelskich, a tutaj coś w rodzaju zewnętrznej bramy, gdzie znajdowało się kilka listów, samoprzylepnych notatek ze starożytności, jeśli wolisz, ostraków znalezionych w tej okolicy, które mają kilka naprawdę interesujących rzeczy. Niestety, nie mam czasu wnikać w to, co wskazują poza faktem, że to miejsce, tuż przed upadkiem Babilończyków, naprawdę odczuwało panujący tam stres ostatniej szansy. Jednakże, w obszarze tej wewnętrznej bramy, widzicie drugą stronę, na której nie ma oznaczeń wskazujących nam naszą bramę.

W obszarze tej wewnętrznej bramy znajduje się kilka bardzo interesujących znalezisk. Oto najpierw ostraka, ale jest jeszcze jedno znalezisko, a mianowicie kamienna toaleta. Kamienna toaleta znaleziona w wewnętrznej części bramy i mówisz, że to bardzo interesujące połączenie.

Jakie są tego konsekwencje? Cóż, gdzie go znaleziono, ups, przepraszam, nie chciałem tego tak szybko pominąć. Ten został znaleziony w obszarze zewnętrznej bramy. Konsekwencje tego są takie, że kiedy czytasz, co jest na nim napisane, ci ludzie odczuwali, jak powiedziałem, stres, straszny stres, zanim Babilończycy w zasadzie przetoczyli się przez miasto.

Tutaj tę kamienną toaletę znaleziono w miejscu, które było miejscem kultu przy bramie. Znaleźli pozostałości czegoś, co wyglądało na zniszczony ołtarz, a na szczycie najwyraźniej zniszczonego ołtarza znaleźli latrynę. Mamy dwie reformacje zapisane w tekście biblijnym, a jedna z nich dotyczyła Ezechiasza.

Ezechiasz, Jozjasz, a później po nim chodzili po okolicy, niszcząc obce ołtarze i miejsca, które były bałwochwalczymi miejscami kultu. Archeolodzy, którzy to odkryli, sugerują, że faktycznie mamy tu do czynienia ze zniszczeniem ołtarza, który znajdował się w okolicy bramy, a następnie, aby upewnić się, że został on zhańbiony i

nie będzie już nigdy więcej używany, należy latryna umieszczona dokładnie w tym kontekście. Czy widzimy, że dzieje się to w innych miejscach tekstu biblijnego? Tak.

Kiedy Jehu, syn Nimszego w Królestwie Północnym, zniszczył kult Baala w tamtejszej świątyni Baala, co jest napisane w tekście? Co mówi tekst? I zbudowali nad nim latryny. Był to więc sposób na szczególne zawstydzenie lub zanieczyszczenie miejsca kultu, w tym przypadku zanieczyszczenie fałszywego miejsca kultu. To dość interesujące, jeśli chodzi o znalezienie tam tego materiału.

Moglibyśmy powiedzieć na ten temat o wiele więcej. Powiem to po prostu w odniesieniu do kwestii bram. Brama w Lakisz nie była tą, którą podobno zbudował Salomon.

Pamiętajcie tylko, że Salomon zbudował bramy, ufortyfikowane miasta, w Gezer Megiddo Chatzor. Na południe od niego leży Lachisz, ale brama miejska Lakisz była większa niż którakolwiek z tych trzech. Ktokolwiek na początku ufortyfikował Lachisz i dalej go umacniał, zdawał sobie sprawę, jak ważne jest to miejsce.

Zdałem sobie z tego sprawę, ponieważ fortyfikacje w tej bramie, które widziałeś, zarówno brama wewnętrzna, jak i brama zewnętrzna, miały na celu odstraszenie wrogów. Cóż, tak się nie stało, ponieważ oto fragment obrazu Sennacheryba przedstawiający jego triumfalny szturm na Lakisz, miasto Lakisz. Widzicie tutaj, jak to przedstawia, jak to zostało umieszczone w jego pałacu w Niniwie i obecnie znajduje się w British Museum.

Jeśli pójdziesz do Muzeum Brytyjskiego, zobaczysz salę poświęconą oblężeniu Lakisz przez Sennacheryba. Ale widzisz ludzi próbujących przebić się przez ścianę pod spodem. Widzisz te stożkowe głowy? To Asyryjczycy.

Widzicie, jak stawiane są tu drabiny oblężnicze. Widzisz tutaj obrońców, którzy próbują sobie z tym wszystkim poradzić. Widzisz ludzi zrzucanych ze ścian.

Później, gdy się przechadzasz, widzisz ludzi wprowadzanych w procesji jako niewolników, a właściwie przed samego Sennacheryba. Zakończymy krótką recenzją tego, gdzie dzisiaj byliśmy. Cóż, w tym ostatnim wykładzie.

Przesuwając się ze wschodu na zachód, pustynia. Z tych wszystkich powodów tereny górskie są idealnym miejscem do życia. Równina Filistyńska, miejsce głównie wrogów.

Pięć kluczowych miast, żeby przypomnieć sobie w kontekście miast filistyńskich, ponieważ stale pojawiają się w narracjach o przejściu do monarchii, to Gaza, Aszkelon, Aszdod na wybrzeżu, Gat i Ekron, położone na południu. I na koniec

rozmawialiśmy o Szefeli jako o strefie buforowej. To zamyka nasz kawałek przez te konkretne regiony kraju.

Mamy teraz dobrą kontrolę nad tak zwaną Południowo-Centralną Areną. Następnym razem udamy się na południe, do samego Negewu i porozmawiamy trochę o Synaju i jego powiązaniach z Egiptem. Ale na razie to wystarczy.

To jest dr Elaine Phillips podczas jej wykładu na temat wprowadzenia do studiów biblijnych. To jest sesja 4, Studia regionalne Izraela.